

El gran mestre estava submergit en les seves paranoies nocturnes, recordant els seus grans discursos, quan de sobte es va posar alerta. Alguna cosa li va fer aixecar el cap dels coixins. De seguida els ulls caiguts i llagrimosos li van canviar lleugerament d'expressió. Més enllà de la barana del llit només hi veia el contorn de la tauleta amb el canelobre, la calaixera de la seva dona i l'ostentós mirall de plata. Va pensar que potser s'ho imaginava i es va deixar anar novament sobre els coixins, resseguint els quatre costats del baldaquí. Va aclucar els ulls a poc a poc per retornar a les seves visions. Però des de la porta que donava al saló del piano va notar com s'atansava una ombra, lenta, silenciosa, però perceptible en l'aire resclosit de l'habitació. Va suposar que seria la infermera que regularment el venia a molestar. Intentaria fer-se l'adormit només per fastiguejar-la, va pensar. Però fos qui fos s'havia palplantat davant seu com una presència desafiadora. En va notar la respiració excitada. Això el va fer dubtar sobre les seves intencions. Amb la por, la mà dreta el va traïr amb una tremolor incontrolable. No es va atrevir a obrir els ulls. Va fer veure que es removia

entre els llençols per si així aconseguia incomodar l'estrany. Després va grunyar unes paraules indesxifrables i va escoltar atentament. La respiració persistia. El visitant seguia allí, impertèrrit, a prop d'ell, sense moure's ni un sol mil·límetre. Era clar que l'estava observant. Per un moment va creure que seria l'esperit de la seva dona. Des que es va quedar al castell estava convençut que una nit es presentaria davant la seva decrepita figura amb el vestit vermell amb què l'havien enterrada a la cripta, dos pisos més avall d'on era ell. Hi va rumiar i ho va trobar aterridor. Com que no suportava allargar més aquella situació, va obrir els ulls per descobrir de qui es tractava. El seu tors va agafar embranzida, i es va incorporar amb un cop de geni. Llavors va comprovar que, efectivament, hi havia algú als peus del llit. No era la seva dona, ni cap infermera, ni cap dels seus secretaris o treballadors. Era una figura totalment desconeguda, embolcallada amb una túnica negra, la presència de la qual el va paraitzar.

—Qui sou? —va murmurar amb un fil de veu.

La figura va avançar una passa i va agafar la barana amb les dues mans.

—Mestre, perdoneu la intrmissió. —Va pronunciar les paraules en veu baixa, ocultant el rostre.

—Deixeu-me! Marxeu d'aquí!

Dominat per l'horror, va tentinejar amb la mà per sota el llit fins que va topar amb l'interruptor del servei, que tenia fermat amb pinces a la màniga de la bata. El mestre el va prémer repetides vegades, fins al punt de fer-ne sortir guspires elèctriques que van prendre lleugerament els llençols.

—Heu d'escoltar la meva història!

—Sou la mort?

L'home va dubtar uns segons.

—No. Sóc... la vostra vida secreta.

El camí de l'enigma

Quan el tren es va aturar a Llançà, vaig tocar-me instintivament l'amulet de la butxaca. Després vaig baixar del vagó amollant els peus en els dos graons que conduïen a l'andana, fent força amb els braços per recolzar l'equipatge a l'esquena. Quan el tren va reprendre lentament la marxa en direcció a Portbou el meu amic em va cridar.

—Guillem Cabrera, ets tu?

—Hèctor! —Vam mirar-nos de dalt a baix i ens vam abraçar—. Estava a punt de trucar-te. Em sabia greu que m'haguessis d'esperar.

—No et preocupis. Vine. —Em va agafar la bossa com si ell fos més home que jo—. En cotxe són cinc minuts. —Va dirigir-se cap a l'aparcament de darrere l'estació i el vaig seguir—. Com ha anat el viatge?

—Bé. He dormit una estona. —En realitat l'insomni em torturava des que sabia que ens veuríem.

L'Hèctor va accionar la clau d'un Mercedes tot terreny i en va obrir el maleter.

—Bon cotxe. Et van bé les coses...

Em va semblar que rumiava una resposta mentre provava d'encaixar la bossa dins el portaequipatges.

—Penco molt. —Va tancar el maleter i va obrir la porta del conductor—. Entra. Amb una mica de sort tindrem temps de fer un bany. T'agrada la paella? Tot i ser francesa, a la Vicky li surten molt bones. —L'Hèctor va seure al volant i va introduir la clau al contacte—. Encara deu ser a la platja, amb la nena.

—Ah, sí, és clar. Teniu una nena. —Ho vaig dir amb un cert to d'incredulitat.

Vaig seure al costat i vaig fixar-me en la cadireta instal·lada al darrere. Era de color taronja amb arnesos vermells. A mi em suggeria tortura infantil.

—Com és això de formar família?

—Mmm. Complex. —Va tornar a somriure. Això em va recordar que amb aquest do havia assolit més d'una conquesta—. No tens marxa enrere. Dos encara s'organitzen, però tres... —Va fer avançar el vehicle per una petita avinguda i es va aturar en el semàfor de davant la gasolinera—. Ara sóc responsable d'una personeta que no té la culpa dels meus problemes.

—Però tu i la Vicky esteu bé? —Quan feia aquest tipus de preguntes mai mirava els ulls del meu interlocutor per por que descobrissin la meva hipocresia.

—Home... —L'Hèctor va aprofitar que tenia el cotxe aturat per analitzar-me amb la mirada. Segurament va comprovar com ens havia castigat el temps en aquells deu anys de distància, mentre ell estudiava enginyeria i jo, suposadament, psiquiatria—. A vegades em sembla que s'estima més la nena que a mi, i aquesta sensació fot. La Charlotte ha fet tres anys. Tot passa molt de pressa...

—Charlotte, es diu? Veig que guanya el sector francès.

El vaig observar amb una barreja de displicència i enveja. Havia madurat amb l'elegància que donen els diners ben invertits, la roba cara i la cara molt dura.

—Qualsevol diria que estàs de vacances!

—Sí, vacances... Més aviat tinc dies lliures amb compromisos i-ne-lu-di-bles. —Vaig notar que colpejava rítmicament el volant amb els palmells de les mans i em va quedar el dubte de si tenia el costum de fer-ho o era la incomoditat de la meva presència—. Aparentment tinc una feina flexible, però m'enganyo. Cada dos per tres he de viatjar. Quan ets solter està de puta mare, però quan a casa t'espera una nena és una merda. La Vicky encara ho pot entendre, però la Charlotte no.

Davant del seu pessimisme vaig deixar anar el discurs típic del psiquiatre.

—Bé, si et consola, a la meva consulta em trobo gent molt penjada que m'explica les seves neures. O sigui que necessito vacances tant com tu. —No vaig dir-li que a casa no m'esperava ningú. Bé, de tant en tant s'hi instal·lava la meva mare, però només quan patia una crisi i algú m'havia d'alçar del llit.

—Massa gent, a Llançà. És millor a la tardor. —Va picar el volant i va seguir la marxa per una avinguda que es bifurcava a l'esquerra.

—T'agraeixo que m'hagis convidat a passar uns dies.

—La Vicky també té curiositat per veure't. Li he parlat molt de tu. —Va aturar-se en un pas de vianants per on va desfil·lar una corrua de gent uniformada amb banyador, tovallola i xanquetes—. En fi, maldecaps a part, espero que aquests dies ens ho passem molt bé. Serà divertit. Et pots creure que fa una colla d'anys que vinc aquí amb la Vicky i encara no he anat a Portlligat? I al museu de Figueres... mira, des de l'escola.

L'Hèctor es va mantenir en silenci. Suposo que, com jo, va pensar en tots aquells cursos que vam compartir a l'institut i que havien quedat enrere per sempre més.

—O sigui que ara ets un important psiquiatre.

—I amb consulta pròpia. —Me la imaginava com una sala diàfana, molt moderna, escrupolosament neta i blanca. Amb una llibreria elegant, plena de volums amb llom de pell i una paret atapeïda de diplomes. La taula, blanca també, només amb un portàtil platejat i una fotografia del president fent-me una encaixada de mans.

—Que fort... —Va moure el cap, divertidament incrèdul—. Un dia m'has de deixar estirar en el teu divan.

Vaig fer-li que sí per mantenir la coartada.

—I això de Dalí? De què va? M'ho vas comentar a l'aeroport de París, te'n recordes?

Me'n recordava perfectament, d'aquella trobada fortuïta, i per això duia la resposta estudiada al mil·límetre.

—Una clienta m'ha encarregat que li faci un estudi psiquiàtric de Dalí. El perquè de les excentricitats, l'obsessió amb el sexe i la mort, si era bipolar... En fi, si era boig o se'l feia. Em sembla que és per a un documental de televisió. Em pagaran molt bé, o sigui que no he fet gaires preguntes.

—Ah... que enigmàtic. I mira que aquest home fa temps que és mort.

—Sí, però visitar els llocs on va deixar empremta segur que serà una informació valuosa per al meu informe. Fa temps que m'estic documentant. Per això em vas trobar a París.

L'Hèctor va somriure amb aquella cara de mala peça de quan jugàvem al pati i jo tenia ganes d'atrapar-lo.

—La Vicky està entusiasmada amb la idea. Ho té tot planificat. El museu, Portlligat, el castell de Púbol... Ja ho veuràs. —Em va picar l'ullet—. Espero que hagi dut unes quantes llibretes per apuntar-t'ho tot.

L'Hèctor i jo havíem perdut moltes coses en comú. No havia estat culpa de ningú. Simplement, vam fer no-

ves amistats a la universitat i, com diria Dalí, de manera imprecisa per a un calendari tou, vam deixar de veure'ns i de trucar-nos. Sense cap explicació raonable. Alguna vegada hi pensàvem, però ens feia vergonya marcar el número després de tant de temps sense disposar d'una excusa prou bona. O sigui que no ens havíem vist més. Fins aquell vespre a París feia un parell de mesos. Com ja sospitava, va ser l'Hèctor el primer que va treure el tema d'aquella trobada tan sorprenent com incòmoda.

—Escolta, davant la Vicky... Ella no sap res del tema. Tu i jo només ens vam veure a l'aeroport, de l'altre lloc ni mitja paraula, d'acord?

—Seré una tomba. Tampoc em convé xerrar-ho. —Però me'n moria de ganes—. Ja va ser casualitat, hòstia!

Vam deixar anar una rialla per alleugerir una tensió gairebé imperceptible però que ens neguitejava profundament.

—Per estar de vacances fots unes ulleres... —Vaig trencar el gel amb un tema transversal—. Que la nena no us deixa dormir?

—Gens. Ahir vaig haver de matinar per assessorar un client important a Barcelona. Hi havia d'anar. Quan puc m'ho ventilo amb un cop de telèfon. Però m'agradi o no estic al servei de les empreses. —Quan parlava mirava endavant, intentant justificar les seves decisions. Era admirable. Jo seria incapaç d'aconseguir-ho sense semblar un farsant—. Almenys m'ho paguen bé. Ah, per cert, no podré estar tots els dies amb tu. Suposo que no et sabrà greu quedar-te amb la Vicky i la nena. Serien unes hores. Precisament demà al matí he de tornar a Barcelona, però vindré de seguida.

Vaig negar sense deixar de mirar el serrell de pins que feien de cortina al mar, que per fi apareixia davant dels

meus ulls amb tota la seva intensitat. De seguida vaig entendre per què Dalí no podia viure sense tornar a l'Empordà. En realitat tenia moltes altres qüestions a resoldre directament o relacionades en part amb el pintor. Però de moment eren inconfessables.

—T'agrada? —L'Hèctor va girar a l'esquerra, deixant la carretera que duia al Port de la Selva—. A l'agost Llançà no és precisament el paradís de la tranquil·litat, però almenys tenim la platja a tocar de casa.

—És vostra?

—Dels pares de la Vicky. Estiuejaven aquí fa un munt d'anys. Això és molt a prop de la frontera i els sortia bé de preu. L'hem reformat i també ens hem comprat un iot. El tenim amarrat al port, després te l'ensenyaré. És collonut per sortir a pescar i passar el dia en família.

Després d'escoltar la paraula *família* vaig necessitar fer una pregunta que m'estava fregint literalment el cervell.

—Quan us vai casar?

—No estem casats. —Va somriure amb una barreja de sornegueria i vergonya—. Som una família moderna.

—Vaja, em pensava que m'havia perdut el casament!

—No tenim pressa.

—Ni amb la nena?

—El que necessita la Charlotte és que els seus pares passin més temps a casa. Ara, la legalitat és una altra cosa. Sí, potser un dia visitarem el jutjat i signarem els papers que calguin.

L'Hèctor va seguir per un carrer costerut i ple de clots que vaig trobar pintoresc.

—O sigui que has passat de les «novietes» a les «companyes».

El comentari no li va fer gaire gràcia i estic segur que, com a mi, va refrescar-li unes quantes imatges del passat.

—Quan ets adolescent les noies t'escullen pensant si seràs bo al llit, però després la majoria busquen el pare dels seus fills.

—Molt bona. Llàstima que tu i jo sabem que...

—Ei! —Va amenaçar-me amb l'índex—. Com em treguis aquest tema et torno ara mateix a l'estació!

Per primera vegada en molts anys el vaig notar nerviós. Amb la trobada inesperada a París tenia informació reservada de la seva vida, i per a ell, això, significava jugar-se l'estabilitat familiar que tan bé li anava.

—Tingues clara una cosa. El passat és el passat, però ara sóc molt feliç i no ho canviaria per res del món. Estic en deute amb la Vicky, encara que no l'hi pugui donar tot. Necessita moltes coses, sí, però gràcies a ella sóc qui sóc i n'estic molt orgullós.

Em vaig mantenir en un silenci sepulcral fins que va aturar el cotxe.

—Ja hi som —va dir lacònicament.

L'Hèctor va accionar un comandament que tenia al costat del canvi de marxes. Una porta de fusta es va obrir lentament. Amb la mateixa lentitud, el jardí de la casa es va anar perfilant davant de la meua curiositat, abans que una darrera embranzida del vehicle ens introduís a l'interior del garatge. Va mirar-me amb una llambregada, va sortir del cotxe i es va dirigir cap al maleter. Anava per feina, com si no estigués de vacances. Em va agafar la bossa i em va assenyalar una porta que duia a un passadís. El passadís a una escala i l'escala a un menjador ampli i lluminós. Vaig seguir l'Hèctor sorprès i desorientat, avançant per espais que m'eren desconeguts i laberíntics.

—Vols que t'ensenyi ràpidament la casa?

Vaig afirmar sense treure la vista de la sala, aclaparat

per la infinitat de detalls que la decoraven i el mar que s'albirava a l'horitzó.

—Perdona'm, em sap greu haver-te incomodat.

—No té importància. Jo també m'he passat.

La seva resposta semblava novament sincera. Va deixar anar la bossa a terra i ens vam abraçar. Va ser espontani i potser per això ens va agradar notar el contacte de l'altre cos, l'olor, la pell. Després ens vam allunyar a una distància prudencial, espantats per l'afectuositat de la nostra reacció.

—Fixa't. Què et sembla el menjador?

Vaig meditar la resposta mentre repassava amb grans panoràmiques els espais i la decoració. Pareds blanques, com a mi m'agradaven. Llar de foc, un televisor d'última generació, negre i enorme. Una taula de fusta, antiga i massissa, restaurada, com les cadires de boga. Un sofà inacabable, també blanc, de pell, car. Els finestrals que donaven a un jardí ple de pins i un parell d'eucaliptus rere els quals es veia el mar en perspectiva. Però el que més em va cridar l'atenció van ser els quadres que penjaven de les parets.

L'Hèctor va somriure.

—Són de la Vicky. T'agraden?

Membres erectes i sexes oberts esquitxaven de pintura unes teles de gran format.

—Són...

—Sí, ho són. —Va iniciar una explicació que tenia apresada—. Al principi pintava paisatges. Ja saps, Cadaqués i les barquetes de pescadors. Bonic, de postaleta, però res especial. Ho va deixar per la nena, però des de fa un any s'ha obsessionat amb el tema del sexe. A mi m'agraden els més expressionistes.

—I els ven? —vaig preguntar encara sorprès.

—Bé. Uns coneguts dels seus pares n'han comprat un parell. Són d'aquests jubilats amb més calés que anys per gastar-se'ls. Ja saps, als francesos els agrada tot això de l'art i la sofisticació. De moment la Vicky treballa de traductora, però ha vist que escandalitzar també li és rendible.

Em vaig fixar en les pinzellades aspres d'un dels quadres i vaig pensar que, com em passava a mi, el que transmetien tenia molt a veure amb les nostres mancances.

—Si aneu al Museu Dalí et parlarà de les tècniques. En sap una mica, i potser t'anirà bé per a la teva investigació.

De sobte em vaig quedar absort observant un dels quadres més explícits.

—No us importa penjar això amb la nena?

—Encara és petita. S'hi acostumarà. A més, la Vicky i jo som una parella liberal. —El to era de burla. O potser no—. A mi m'agraden els seus quadres. Quin mal hi ha que els pengem? Que són obscens?

—Home, doncs sí.

No podia apartar els ulls de les teles. Tot i el seu estil expressionista em resultaven massa directes per sentir-me còmode.

Al final l'Hèctor va agafar-me la maleta i em va acompanyar fins a l'habitació on m'allotjaria. Llit individual. Armari antic, i poca cosa més. Per a les meves necessitats era suficient. Al costat tenia el bany. Davant, l'habitació de la nena. Al final del passadís es trobava el dormitori d'ells dos. Em va oferir treure-hi el cap. Mantenien un lleuger desordre. Roba amuntegada en una cadira. L'armari mal tancat. La persiana a mig alçar. Però el que més em va cridar l'atenció va ser que hi havia dos llits.

—Dormim separats. —Va avançar-se a la meva pregunta—. Ja ens va bé. En el fons és més pràctic. Sobretot

si he de marxar d'hora. Si ens animem sempre tenim el sofà. Saps que s'hi poden rebolcar més de tres?

Va picar-me l'espatlla i va allunyar-se pel passadís novament en direcció al saló. Vaig seguir-lo intentant entendre quin tipus de parella eren.

L'Hèctor havia obert el finestral i havia accedit al jardí que donava a la banda del mar. Em va fer un senyal perquè sortís. Encara consternat pels gustos pictòrics de la senyora de la casa i els dos llits més aviat dissuasius, vaig resseguir les seves passes fins a trepitjar la pinassa que cobria el terra. Darrere els arbres tenien el mar en una panoràmica absoluta i espectacular.

—El que dèiem abans, Guillem. Això no té preu. I si en té no m'importa pagar-lo.

Vaig donar-li la raó mentre decidia inspeccionar pel meu compte. De seguida vaig descobrir que si t'acostaves al límit del terreny, que vorejava un camí de ronda, podies veure un bon tros de platja.

—Mira-les, són allí. —Va allargar el braç—. La Vicky és aquella d'allí, la de rosa.

Em va faltar temps per identificar-la. Tot i la gentada vaig endevinar de qui es tractava. Era a tocar de l'aigua, duïa un mocador al cap i jugava amb la seva filla. Efectivament, portava les calcetes del biquini d'un rosa xiclet, i els pits nus igual que la nena. He de confessar que aquella visió no em va deixar indiferent.

—Espavila, que vull presentar-te-les.

L'Hèctor no coneixia els meus problemes amb les dones. Sabia que era molt tímida, però ens vam distanciar prou joves perquè no tingués constància de fins on havia arribat la meva obsessió.

—Que em sents?

Vaig afirmar, sorprès, mentre l'Hèctor va entrar no-

vament a la casa. Aleshores vaig girar-me i vaig contemplar les formes d'aquella construcció. No era pas nova. Trenta anys pel cap baix. Algú amb influència devia deixar fer l'obra a tocar del camí de ronda a canvi d'una bona comissió, i la va convertir en la talaia d'una platja privilegiada.

—Té. Refresca't la gola.

Em va oferir una cervesa de la nevera. Quan vaig acceptar-la es va fixar en el dit que em faltava, el petit de la mà esquerra. No em va fer cap comentari, en realitat n'hi havia explicat una versió resumida a París. Potser per aquesta associació d'idees, mentre feia la primera glopada, em va treure el tema.

—I tu què hi feies, en aquell local de moral dubtosa?

Una angúnia em va pujar a la cara i em va reaccionar l'alcohol que tot just estava caient per l'esòfag.

—Res... —Vaig intentar coordinar una excusa prou sòlida i barrejar-la amb un somriure—. Em documentava per al meu diagnòstic. Dalí hi havia anat més d'una vegada, saps?

—És clar. —Va morrejar la seva cervesa per deixar-me més temps.

—I tu què? Anaves molt ben acompanyat...

M'havia preparat perquè les seves indagacions canviessin ràpidament de sentit. Sempre he pensat que algú que vol semblar un psiquiatre ha de dominar el torn de les preguntes en benefici propi.

—Això serà el nostre secret, d'acord? —La frase la va deixar anar com aquell que està acostumat a tancar negocis importants.

Va acostar-se'm una altra vegada, però en aquesta ocasió vaig fer una passa enrere.

—Vinga, anem a la platja.

Vaig glopejar novament la cervesa. Després vaig recordar que aquesta beguda no combinava gens bé amb la meva estricta medicació.

—Anem-hi.

La veritat és que me'n moria de ganes. No per remullar-me, sinó per la morbositat d'acostar-me a la dona del meu amic. Sobretot després de conèixer els seus quadres.

—He d'agafar res? —vaig preguntar mentre buscava un replà on deixar la botella.

L'Hèctor va arronsar les espatlles.

—Si vols fer un bany ràpid per treure't la calor... —Va mirar el rellotge—. Que no se'ns faci tard per dinar.

—On em puc canviar?

L'Hèctor em va fer triar entre el lavabo o l'habitació.

—Va, que t'espero.

Amb la bossa a la mà vaig esmunyir-me del menjador al passadís fins a la cambra dels convidats. Després vaig deixar la roba sobre el llit, amb la porta ajustada. Tenia la certesa que a l'Hèctor li agradaria mirar-me. Amb aquesta convicció vaig descordar-me el botó de la bragueta, vaig baixar la cremallera i vaig aprofitar l'embranchida per treure'm pantalons i calçotets en el mateix trajecte. No vaig gosar girar-me. A l'interior de la bossa hi vaig trobar el banyador i les xanquetes. Em vaig deixar la camisa oberta i vaig comprovar que no m'hagués caigut l'amulet a terra. Finalment, quan vaig acabar vaig fer una mica de soroll, suficient perquè l'Hèctor tingués temps de dissimular.

—Ja estic. —Vaig fer una ganyota perversa—. Em pots deixar una tovallola?